

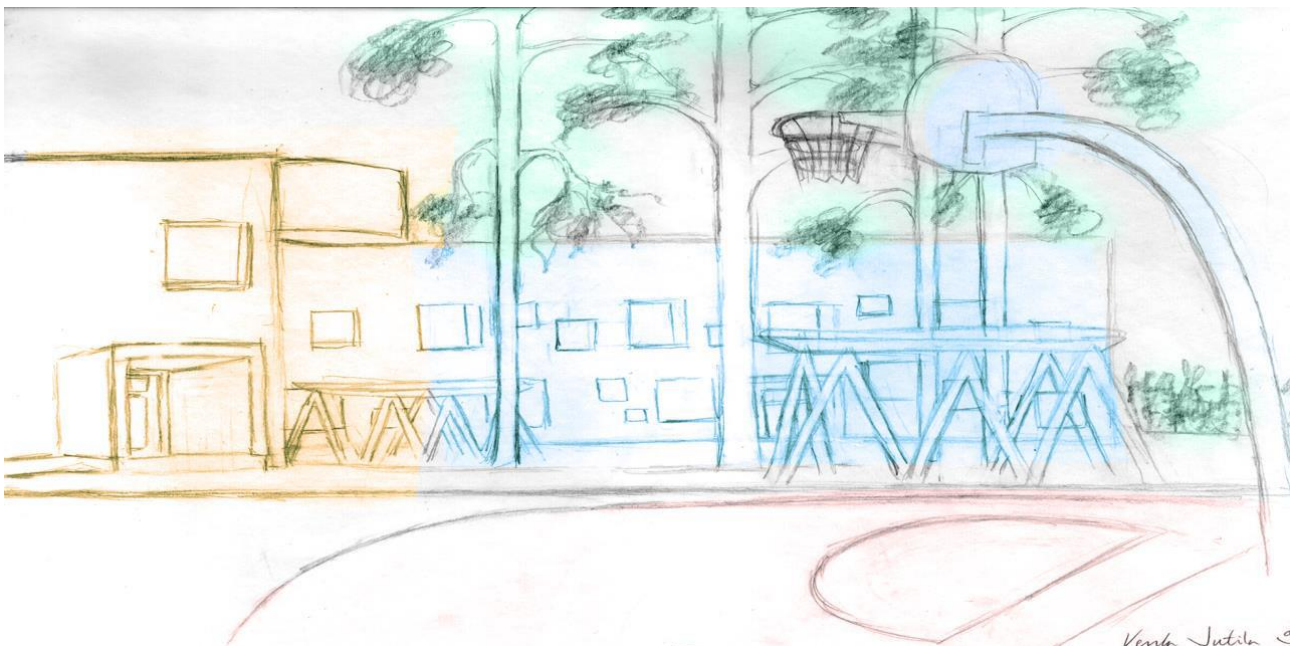
Kantaan siivon

Haukiputaan koulu

Haukiputaan koulu

Valinnaiset aineet v. 2016

ALUKSI

Tämä tietopaketti on tarkoitettu peruskoulun yläkoulun 7. luokkalaisille ja heidän huoltajilleen antamaan tietoa yläluokkien opinto-ohjelmasta sekä auttamaan valinnaisaineiden valinnassa. Mieluisat valinnaisaineet motivoivat toivottavasti myös muiden aineiden opiskelussa. Perehtykää huolella valinnaisainetarjontaan. Opiskeluryhmät muodostetaan nyt tehtävien valintojen perusteella ja muutoksia tehdään vain äärimmäisissä poikkeustapauksissa.

Yläkoulun tuntijako

Oppilaan opinto-ohjelma koostuu jatkossa yhteisistä aineista ja valinnaisaineista. Valinnaisaineet voivat olla yhteisten aineiden soveltavia tai syventäviä oppimääriä, useasta oppiaineesta muodostettuja kokonaisuuksia, vieraita kieliä sekä tietotekniikkaan liittyviä aineita.

Valinnaisuudesta

Nyt tehtävät valinnat ovat kaksivuotisia.

B2-kielistä voi valita vain yhden kielen.

A2-kielen alakoulussa valinneet jatkavat sen opiskelua koko yläkoulun ajan. He valitsevat siksi kaksi valinnaisainetta. Muut valitsevat kolme valinnaisainetta

Teknistä työtä, tekstiilityötä ja liikuntaa voi kutakin valita kaksi tai neljä tuntia. Valittaessa neljä tuntia teknistä työtä, valinta tehdään kahdelta osa-alueelta. Liikunnassa voi valita molemmat valinnaiset tai vain toisen.

Valinnaisaineen voi vaihtaa toiseksi vain *erittäin painavasta syystä*, esimerkiksi terveydelliset syyt. Valinnat tulee harkita huolellisesti ja tehdä päätökset omien kiinnostusten ja hyötynäkökohtien pohjalta.

Kaikki oppilaan tekemät valinnat eivät ehkä toteudu. Syynä voivat olla esimerkiksi valinnaisaineen valinneiden pieni määrä tai valintojen päällekkäisyys. Siksi oppilaat merkitsevät valintakorttiin *kaksi varavalintaa*.

Oppilasarviointi

Valinnaisaineissa käytetään numeroarvostelua 4-10.

Mikäli oppilaan huoltaja pyytää, että oppilaan päättötodistukseen ei merkitä numeroarvosanaa *valinnaisesta* A2- tai B2- kielestä, numeroarvosana jätetään pois. Tällöin todistukseen laitetaan arvosanan tilalle merkintä "hyväksytty".

Jatko-opinnot

Valinnat eivät rajoita oppilaan jatko-opintoja. Seitsemännen luokan kevät-todistuksesta kuvataiteen, käsityön ja kotitalouden arvosanat siirtyvät sellaisenaan oppilaan päättötodistukseen. Jos oppilas jatkaa näiden aineiden opiskelua valinnaisaineena, hänelle tulee päättötodistukseen kaksi arvosanaa ko. aineesta eli 7. luokan arvosana ja valinnaisaineen arvosana.

Ammatilliseen koulutukseen oppilaat valitaan pistemäärien perusteella. Merkittävimmät tekijät ovat silloin kaikkien aineiden keskiarvo sekä kolmen parhaan taito- ja taideaineen keskiarvo. Tällöin huomioidaan myös numeroin 4-10 arvioitavat kahden vuosiviikkotunnin laajuiset valinnaisaineet.

Lukioon oppilaat valitaan päättötodistuksen lukuaineiden keskiarvon osoittamassa järjestyksessä. Lukuaineisiin sisältyvät äidinkieli ja kirjallisuus, toinen kotimainen kieli, vieraat kielet, uskonto tai elämäkatsomustieto, historia, yhteiskuntaoppi, matematiikka, fysiikka, kemia, biologia, maantieto ja terveystieto. Erityistehtävän saanut lukio voi halutessaan painottaa yksittäisiä arvosanoja ja mahdollista soveltuvuuskoetta.

VALINNAISAINHEET

B2-kielet ranska ja saksa

Kielitaito on tärkeä pääoma tulevaisuutta ajatellen. Kielitaitoa tarvitaan erityisesti liike-elämässä, teollisuudessa sekä matkailu- ja palvelualoilla. Kieliopinnoista on hyötyä myös jatko-opinnoissa. Samoin lomamatkoilla on usein etua siitä, että osaa muitakin vieraita kieliä kuin englanti.

Tavoitteet

Opetuksen tavoitteena on antaa oppilaalle kielitaito, jonka avulla hän selviytyy tavallisimmista jokapäiväisistä tilanteista, ja antaa valmiuksia ilmaista rohkeasti mielipiteensä vieraalla kielellä sekä kannustaa häntä ylläpitämään ja kehittämään kielitaitoaan peruskoulun jälkeenkin ja avartaa hänen näkemystään kohdekielen kulttuuriin.

Sisältö

Opetuksen sisällön tilanteet ja aihepiirit koostuvat seuraavista teemoista: itsestä ja lähiympäristöstä puhuminen, perhe ja vapaa-aika, tavat, selviytyminen arkipäivän viestintätilanteista.

Ranska

Ranskan kieli on yksi maailman valtakielistä, sitä puhutaan viidellä mantereella. Noin 300 miljoonaa ihmistä puhuu ja ymmärtää ranskaa ympäri maailmaa, heistä noin 70 miljoonaa äidinkielenään. Se on tärkeä kieli kansainvälisessä yhteistyössä, kuten EU:ssa, YK:ssa ja Kansainvälisessä Punaisessa Ristissä. Se on myös laajasti käytetty diplomatian kieli. Työmarkkinoilla ranskasta on hyötyä ulkomaankaupassa ja monissa palveluammateissa, esim. hotelli- ja ravintola-alalla sekä muodin ja kosmetiikan aloilla. Kielen myötä pääsee kohti uusia kokemuksia: tietoja, kirjoja, elokuvia, matkoja, ystäviä, seikkailuja ja kiinnostavia työpaikkoja.

Saksa

Keski-Euroopan valtakieltä, saksaa, puhuu äidinkielenään yli 100 miljoonaa ihmistä. Tekniikan, kaupan, teollisuuden ja matkailun aloilla saksa on suomalaisille tärkeä, jopa välttämätön kieli, koska Saksa on Suomen tärkeimpiä kauppakumppaneita. Saksan opiskelu on kannattava sijoitus jatko-opintoja ja työuraa ajatellen. Se on merkittävä sekä EU:n että monien kansainvälisten talous- ja kulttuuriyhteisöjen kieli. Suomalaisten on helppo oppia ääntämään saksaa, ja kielen rakenne ja sanasto muistuttavat sen sukulaiskieliä ruotsia ja englantia.

Kotitalous

Kotitalouden opiskelun tarkoituksena on herättää oppilaissa kiinnostusta ja valmiuksia huolehtia itsestään ja lähiympäristöstään.

Valinnainen kotitalous perustuu käytännön toimintaan ja ryhmässä työskentelyyn. Oppiaineessa korostuu oppilaan oma aktiivisuus tietojen ja taitojen hankkimisessa sekä kehittämisessä. Tarkoituksena on, että oppilas haluaa ja myös ottaa vastuuta valinnoistaan. Kotitaloudessa tuetaan oppilaan arjen hallintaa, kannustetaan harrastustoimintaan ja ohjataan mahdolliseen tulevaan ammatinvalintaan.

Valinnainen kotitalousopetus perustuu 7. luokalla opittujen taitojen syventämiseen, laajentamiseen ja soveltamiseen. Tunneilla tutustutaan mm. Suomen ruokaperinteeseen, kansainväliseen ruokakulttuuriin, juhlien järjestämiseen ja vaikka erityisruokavalioihin kokaten ja leipoen.

Kuvataide

Tavoitteet

Syventää kuvataiteen ja kuvaviestinnän ilmaisutapojen tuntemusta ja käyttämistä. Tavoitteena on myös kulttuuripalvelujen käyttäminen ja niistä nauttiminen sekä taiteen tarkasteleminen ja arvioiminen. Oppilas oppii ymmärtämään taiteen tapoja käsitellä elämän erilaisia ilmiöitä.

Sisältö

Kuvailmaisuus ja kuvallinen ajattelu

- ✓ monipuolisesti erilaisia ilmaisutapoja ja tekniikoita, kuten piirustusta grafiikkaa, maalausta, keramiikkaa, kuvanveistoa, tilataidetta
- ✓ kuvasommittelua

Taiteen tuntemus ja kulttuurinen osaaminen

- ✓ taidehistoriaan liittyvä työ
- ✓ kuvien analysointia, taidekuvan rakenteen tutkimista, sisällöllistä tulkintaa ja taidekriittikää
- ✓ ohjattu käynti taidemuseossa ja/tai -galleriassa

Ympäristöestetiikka, arkkitehtuuri ja muotoilu

- ✓ tilan ja ympäristön havainnointia ja tallentamista esim. piirtämällä, mahdollisesti suunnittelua ja rakentamista
- ✓ muotoiluprosessiin tutustumista, materiaalin ja käyttötarkoituksen yhteyden tarkastelua, käyttöesineen valmistaminen erilaisista materiaaleista

Media ja kuvaviestintä

- ✓ kuvakerronnan muotoja: esim. sarjakuva tai mainoskuva
- ✓ erilaisten kuvaviestimien oivaltava käyttö: esim. omien töiden dokumentointi

Valinnaisen kuvataiteen arvioinnissa painotetaan oppilaan aktiivista osallistumista, oma-aloitteisuutta, asennetta ja työskentelyä. Arvioinnissa huomioidaan kuinka oppilas osaa toteuttaa aiempaa oppimäärää ja soveltaa ja syventää sitä. Keskeistä on myös oppilaan oma oivallus kuvan suunnittelun tekemisessä sekä omien ratkaisujen perustelu.

Media ja ilmaisu

Tavoitteet

Hallita median, teatterin ja elokuvan perusterminologiaa ja osata hyödyntää sitä käytännössä. Ymmärtää median toimintatapoja ja oppia mediakriittisyyttä

Sisältö

Media ja ilmaisu -kurssilla oppilas tutustuu sekä median (lehdet, radio, tv) että teatterin ja elokuvan ilmaisukeinoihin. Kurssilla tuotetaan monipuolisesti lehtitekstejä, jotka toimitetaan koululehdeksi. Samalla harjoitellaan haastattelutekniikkaa, lehden kuvitusta, lehtikuvausta ja taittoa.

Kurssilla tehdään erilaisia videoprojekteja. Niihin valmistaudutaan mm. tekemällä monenlaisia ilmaisutaidon harjoituksia, harjoittelemalla käsikirjoituksen laatimista ja opettelemalla videokuvausta. Oppilas pääsee kokeilemaan monenlaisia viestintätapoja. Lisäksi seurataan ympäröivää media-, teatteri- ja elokuvamaailmaa ja opitaan kriittisiksi median kuluttajiksi.

Musiikki

Tavoitteet

Kehittää kykyä tuottaa, vastaanottaa sekä hahmottaa ja ymmärtää musiikkia ja siihen liittyviä ilmiöitä.

Sisältö

- ✓ kehitetään jo opittuja taitoja käytännön kautta
- ✓ eri instrumenttien käytön ja laulun harjaannuttamista
- ✓ rock-musiikin soittimet ja soundi
- ✓ musiikkia eri kulttuureista
- ✓ pop- ja rock-musiikin historia
- ✓ suomalainen musiikki

Parhaan ja syvällisimmän kuvan musiikkiin saa oman tekemisen kautta.

Kurssilla pyritään painottamaan soittamista ja laulamista erikseen sekä osana eri aihepiirien opiskelua.

Salibandy (tytöt/pojat **tai** mahdollisesti sekaryhmä)

Tavoitteet

- ✓ salibandytaitojen harjoittelu ja kehittäminen
 - lajitekniikka ja -taktiikka
- ✓ fyysisen kunnan kehittäminen
- ✓ ryhmässä työskentely joukkueen jäsenenä
- ✓ fair play
- ✓ luodaan pohja lajin jatkuvaan harrastamiseen ja kilpailemiseen

Sisältö

- ✓ salibandytaitojen harjoittelu ja pelaaminen
- ✓ osanotto Oulun kaupungin sarjaan ja mahdollisesti KLL: n SM-sarjaan

Liikuntaa voit valita myös nelituntisena valitsemalla lisäksi Valinnaisen liikunnan (pojat) tai Valinnainen liikunnan (tytöt).

Taloustaito

Tavoitteet

Opitaan arkipäiväisiä elämiseen liittyviä taitoja, jotka liittyvät muun muassa asumiseen ja rahankäyttöön. Harjoitellaan järkevää kuluttamista ja pohditaan yleisten taloudellisten tapahtumien vaikutusta myös omaan talouteen. Tutustutaan yritystoimintaan ja opiskellaan kirjanpidon perusteita. Tehdään opintokäyntejä esim. kauppoihin ja pankkeihin.

Sisältö

Teemme käytännöllisiä harjoituksia, joiden avulla opimme säästeliäiksi kuluttajiksi. Pohdimme nuorten ostoskäyttäytymistä ja kulutustottumuksia. Pehdymme kaupankäyntiin, kuluttajansuojaan ja erilaisiin ostosympäristöihin. Vertailemme, milloin kannattaa asua vuokralla, milloin taas omistusasunnossa sekä millaisia vakuutuksia meille tarjotaan.

Tutustumme matkailuun ja erilaisiin kulttuureihin. Käymme läpi yrittämiseen liittyviä asioita, kuten eri yrittämisen muotoja ja mainontaa. Teemme käytännönläheisiä kirjanpitotehtäviä.

Vertailemme eri pankkien tarjoamia palveluja ja tutustumme postin toimintaan. Harjoittelempa myös työpaikan hakemista.

Tutustumme näyteikkunoihin ja tuotteiden esillepanoon eri liikkeissä. Rakennamme omia somistuksia ja harjoitusten myötä opimme toimimaan erilaisissa ryhmissä. Seuraamme sisältöihin liittyviä ajankohtaisia tapahtumia ja uutisia sanomalehdistä sekä internetistä.

Tekninen työ

Valinnainen tekninen työ jakaantuu kahteen sisältöalueeseen:

- 1) kone- ja metalliteknologiaan
- 2) sähkö-, muovi- ja puuteknologiaan

Oppitunneilla syvennetään eri työvälineiden turvallisia käyttötaitoja sekä toteutustekniikoiden ja erilaisten teknisten ratkaisujen tuntemista.

Valinnaisessa teknisessä työssä on käytössä erilaisia koneita ja laitteita seitsemännen luokan teknistä työtä laajemmin ja niiden käyttö on monipuolisempaa. Sähkö-, muovi- ja puuteknologiassa käytetään osaksi myös automaattista tietotekniikkaan perustuvaa työstötekniikkaa.

Teknisessä työssä opitaan arvostamaan omaa työtä, kädentaitoja, työnsuunnittelua ja valmistusta. Oppitunnit ovat pääasiassa käytännön työskentelyä. Teoriaosioissa käsitellään eri osa-alueiden teknisiä perusteita. Tunneilla tehtävät harjoitustyöt tehdään pääasiassa oppilaiden omien mieltymysten mukaan, annettujen aihealueiden puitteissa.

Teknistä työtä voi valita myös 4 tuntia viikossa valitsemalla molemmat sisältöalueet. Tällöin voi tehdä monipuolisempia ja vaativampia töitä lisätäkseen ja syventääkseen omia taitojaan ja aineenhallintaa.

Tekstiilityö

Tavoitteet

Valinnaisessa tekstiilityössä pyritään kokemaan käsillä tekemisen iloa ja onnistumisen elämyksiä. Tavoitteena on syventää ja laajentaa jo saavutettua tiedon ja taidon tasoa. Käsitöitä tehdessä opitaan monipuolisesti ajattelun ja ongelmanratkaisun taitoja sekä käsityön suunnittelu- ja valmistusprosessi ideasta tuotteeksi. Tunneilla totutaan työskentelemään itsenäisesti ja pitkäjänteisesti sekä ottamaan vastuuta omasta kehittymisestä.

Sisältö

Tekstiilityön tunneilla suunnitellaan ja valmistetaan persoonallisia vaatteita, asusteita ja kodintekstiilejä monipuolisesti tekstiilityön eri osa-alueilta (ompelu, neulonta, virkkaus, kirjonta, kankaankudonta, kankaanpainanta, värjäys, huovutus, helmityöt jne.) Uusia asioita opitaan mm. suunnittelutaidoista, materiaaleista, tekniikoista ja laitteista (esim. kirjova ompelukone, kangaspuut ja neulekone). Tietotekniikkaa hyödynnetään mahdollisuuksien mukaan eri tilanteissa.

8. luokalla tekstiilityön asioita käsitellään yhdessä valittavien aihepiirien avulla (esim. Sisustustekstiili omaan huoneeseen, Pehmeää perheen pienimmille, Ulkoiluvaatetus ja Kaunis pehmeä koru). Oppilas suunnittelee itse aihepiiriin sopivan työn, materiaalit ja toteutustekniikat.

9. luokalla tehdään töitä omien mieltymysten ja kiinnostuksen mukaan annettujen rajojen puitteissa. Kevään ohjelmaan kuuluu itse suunniteltu laajempi ja haasteellisempi lopputyö.

Arviointi

Tekstiilityön arvioinnissa painotetaan oppilaan kädentaitojen lisäksi käsityötuotteen suunnittelu- ja valmistusprosessin hallintaa. Tärkeä osa on myös oppilaan aktiivisuudella, omatoimisuudella ja asenteella.

Tekstiilitöitä voi valita myös 4 tuntia viikossa. Sen sisällöt ja tavoitteet ovat samat kuin 2 tunnin valinnan, mutta työt voivat olla haasteellisempia ja niitä tehdään enemmän ja monipuolisemmin eri tekstiilityön osa-alueilta.

Tietotekniikka

Tavoitteet

Oppilas opintokokonaisuuden jälkeen

- ✓ tuntee tietotekniikan yhteiskunnallisen merkityksen ja vaikutukset
- ✓ suhtautuu luontevasti tietotekniikkaan osana kehittyvää tietoyhteiskuntaa
- ✓ tuntee ATK:n, tietoliikenteen ja automaation joitakin sovelluksia (mm. multimedia, internet)
- ✓ osaa käyttää tavallisimpia mikrotietokoneiden työvälinohjelmia kuten tekstinkäsittely-, taulukkolaskenta-, esitysgrafiikka- ja tiedonhallintaohjelmia
- ✓ uskoo omiin kykyihinsä selvittää eteensä tulevista haasteista
- ✓ tuntee tietokonelaitteiston peruskokoonpanon ja tärkeimmät komponentit

Digitaalisessa tietoyhteiskunnassa yhä useampi ammatti liittyy tiedon välittämiseen, jalostamiseen ja tuottamiseen. Lähes jokainen on tekemisissä tietotekniikan kanssa.

Valinnainen liikunta (pojat)

Tavoitteet

- ✓ eri joukkuepelien perustaitojen parantaminen
- ✓ ryhmässä ja ryhmänä toimiminen
- ✓ oman lajin löytäminen
- ✓ fyysisen kunnon kehittäminen

Sisältö

- ✓ eri joukkuepelinen harjoitteet ja pelaaminen
- ✓ uusien lajien kokeileminen
- ✓ mahdollisuuksien mukaan vierailut uusille liikuntapaikoille

Liikunnan voi valita myös nelituntisena valitsemalla lisäksi Salibandyn.

Valinnainen liikunta (tytöt)

Tavoitteet

- ✓ iloa, virkistystä ja hyvää oloa muun koulutyön tueksi
- ✓ kehitetään liikuntataitoja, peliälyä sekä yhteistyötaitoja
- ✓ tutustutaan uusiin lajeihin

Sisältö

- ✓ eri lajien monipuolinen harjoittelu ja pelaaminen ryhmän toiveet huomioiden
- ✓ uusien lajien kokeileminen mahdollisuuksien mukaan
- ✓ vierailut ulkopuolisille liikuntapaikoille mahdollisuuksien mukaan

Liikunnan voi valita myös nelituntisena valitsemalla lisäksi Salibandyn.

Lopuksi

Paneudu vaihtoehtoihin huolellisesti ja tee harkittuja valintoja, jotka perustuvat omiin tarpeisiisi ja kiinnostuksiisi. Kysy tarvittaessa lisätietoja aineenopettajilta ja opinto-ohjaajaltasi.

Opettajat esittelevät valinnaisaineita oppitunneillaan arviolta viikoilla 49-50.

Valintalomakkeet jaetaan koulussa.

Palautathan valintalomakkeesi sovittuun päivämäärään mennessä.

Terveisin opinto-ohjaajat

Esteri Laru
esteri.laru@eduouka.fi
050 447 3411

Seppo Rantahalvari
seppo.rantahalvari@eduouka.fi
050 447 3166

Haukiputaan koulun valinnaisainelomake

Oppilaan nimi _____

Luokka _____

**Alleiviivaa seuraavasta valintasi sekä ympyröi valintojen tuntimäärä.
Kirjoita lisäksi viivalle kaksi (2) varavalintaa.**

Keskustele huoltajan kanssa ja palauta kortti opinto-ohjaajallesi ___/___ 20___ mennessä.

Valinnaisaineet 8.- ja 9.-luokille tuntia/ vko

A2-kieli (alakoulussa jo aloitettu, jatkuu automaattisesti)

Ranska.....2

Saksa.....2

B2-kieli

Ranska.....2

Saksa.....2

Kotitalous.....2

Kuvataide.....2

Media ja ilmaisu.....2

Musiikki.....2

Salibandy (tytöt ja pojat).....2

Taloustaito.....2

Tekninen työ

Kone- ja metalliteknologia.....2

Sähkö-, muovi- ja puuteknologia.....2

Tekstiilityö.....2 tai 4

Tietotekniikka.....2

Valinnainen liikunta (tytöt).....2

Valinnainen liikunta (pojat).....2

Varavalinta 1: _____

Varavalinta 2: _____

Haukiputaalla ___/___ 20___

Huoltajan allekirjoitus

Oppilaan allekirjoitus